

945.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości

z dnia 24 grudnia 1928 r.

o biegłych sądowych.

Na podstawie art. 268 prawa o ustroju sądów powszechnych, z dnia 6 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 93) zarządzam co następuje:

§ 1. Biegli sądowi, zaprzysiężeni na stałe, mogą być ustanowieni albo dla okręgu sądu apelacyjnego, albo jednego lub kilku okręgów sądów okręgowych lub sądów grodzkich.

§ 2. Ustanowienie biegłych sądowych należy do prezesa sądu apelacyjnego.

Prezes sądu apelacyjnego może poruczyć naczelnikowi sądu grodzkiego ustanowienie biegłych sądowych dla jego okręgu do wydawania opinii w ograniczonym zakresie, w którym potrzebna jest szczególna znajomość stosunków miejscowych, jak np. oszacowanie i wydawanie opinii w sprawach rolniczych.

§ 3. Biegłych sądowych ustanawia się w miarę możliwości w takiej liczbie, aby w poszczególnych gałęziach wiedzy, umiejętności i sztuki była do rozporządzenia sądu dostateczna liczba biegłych.

§ 4. Biegłym sądowym może być ten, kto posiada obywatelstwo polskie, korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich, zasługuje na pełne zaufanie i ze względu na posiadane wiadomości zawodowe w danej gałęzi wiedzy, umiejętności i sztuki szczególnie nadaje się jako biegły sądowy.

Pozostający w służbie państwowej cywilnej lub wojskowej mogą być ustanowieni biegłymi sądowymi tylko za zezwoleniem swej władzy przełożonej.

§ 5. Biegłym sądowym można ustanowić tylko tego, kto oświadczył gotowość przyjęcia tego stanowiska.

§ 6. Prezesi sądów apelacyjnych zasięgają opinii od prezesów sądów okręgowych co do potrzeby ustanowienia biegłych sądowych dla ich okręgów oraz co do osób, które mają być ustanowione biegłymi. Jeżeli biegły ma być ustanowiony dla całego okręgu apelacyjnego lub dla kilku sądów okręgowych, należy zażądać opinii co do jego osoby od prezesa tego sądu okręgowego, w którego okręgu biegły mieszka.

W razie potrzeby prezesa sądów apelacyjnych wprost lub za pośrednictwem prezesów sądów okręgowych zażądają opinii co do osób lub przedstawienia osób zdanych do sprawowania funkcji biegłego sądowego od właściwych władz, korporacji lub stowarzyszeń, powołanych do przedstawiania interesów, w których zakresie mają być ustanowieni (izby przemysłowo-handlowe, rzemieślnicze, rolnicze, lekarskie, cechy, towarzystwa rolnicze i t. p.).

§ 7. W wypadkach, przewidzianych w § 2 ust. 2, naczelnicy sądów grodzkich zażądają od właściwych urzędów gminnych opinii i przedstawienia osób, które mają być ustanowione biegłymi.

§ 8. Przy ustanowieniu biegłych sądowych prezesi sądów apelacyjnych i naczelnicy sądów grodzkich nie są związani złożonymi propozycjami i opiniami.

§ 9. Biegłemu sądowemu wolno używać tytułu biegłego sądowego z wymienieniem gałęzi wiedzy, umiejętności i sztuki, w której zakresie biegłym ustanowiony został.

Ustanowienie biegłym sądowym nadaje osobie ustanowionej jedynie prawo wydawania opinii w sprawach sądowych lub administracji sądowej. Złożenie przysięgi ma ten skutek, że słuchany w charakterze biegłego w poszczególniej sprawie, biegły nie składa ponownej przysięgi, o ile ustawy postępowania sądowego nie stanowią inaczej.

Biegłemu sądowemu w okręgu sądu i w zakresie spraw, dla których został ustanowiony, nie wolno bez ważnych przeszkód odmówić stawiennictwa i wydania opinii na żądanie sądu lub jego kierownika w sprawach sądowych lub administracji sądowej z wyjątkiem spraw, w których w myśl przepisów poszczególnych ustaw postępowania sądowego jest wyłączony od wydawania opinii lub uprawniony do jej odmówienia.

O każdej zmianie adresu swego zamieszkania winien biegły sądowy zawiadomić władzę, która go ustanowiła biegłym sądowym.

§ 10. Biegli sądowi składają przysięgę według rotы następującej:

„Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu i Wszechwiedzącemu, że powierzone mi obowiązki biegłego wykonam z całą sumiennnością i bezstronnością. Tak mi, Panie Boże, dopomóż.”

Osoby, wyznające religję chrześcijańską przysięgają przed krzyżem; osoby, wyznające religję mojżeszową, trzymają przy zaprzysiężeniu prawą rękę na torze — 2 ks. Mojżesza, 20 rozdział, 7 wiersz. Dla innych osób formę zapewnienia, że powierzone im obowiązki biegłego wykonają z całą sumiennnością i bezstronnością, określi odpowiednio rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości.

§ 11. Przysięgę od biegłych sądowych odbiera naczelnik sądu grodzkiego ich miejsca zamieszkania.

Przed odebraniem przysięgi należy biegłego sądowego uprzedzić o jego prawach i obowiązkach, określonych w § 9 co w protokole złożenia przysięgi winno być uwidocznione.

Pismo, ustanawiające biegłym sądowym, należy doręczyć biegłemu dopiero po złożeniu przezeń przysięgi. Złożenie przysięgi zaznacza naczelnik sądu na piśmie ustanawiającem biegłego.

§ 12. O każdym ustanowieniu biegłego sądowego, o zmianie okręgu, dla którego jest ustanowiony, o zmianie adresu jego zamieszkania i o skreśle-

niu go z listy, prezes sądu apelacyjnego zawiadamia wszystkie sądy, których to dotyczy.

W sądzie apelacyjnym i sądach niższych instancji prowadzi się listę biegłych sądowych według poszczególnych gałęzi wiedzy, umiejętności i sztuki z dokładnym wymienieniem miejsca zamieszkania biegłego. Listy należy uzupełniać i prostować w miarę otrzymywanych wiadomości o zaszłych zmianach.

Listy biegłych sądowych, ustanowionych przez naczelników sądów grodzkich, należy prowadzić oddzielnie.

Przeglądanie listy biegłych sądowych jest dozwolone każdemu.

Ustanowienie biegłych sądowych, o których wiadomość może być pożyteczna dla wszystkich sądów, będzie ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Sprawiedliwości w oddzielnym dodatku „Ruch Służbowy”.

§ 13. Biegłych sądowych skreśla się z listy na prośbę biegłego albo z mocy zarządzenia władzy ustanawiającej.

§ 14. Listy biegłych sądowych będą w miarę potrzeby uzupełniane i udzielane odnośnym sądom, a co pięć lat poddawane rewizji.

§ 15. Biegli sądowi otrzymują wynagrodzenie według zasad, które określą rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości. Do czasu ich wydania obowiązują przepisy dotychczasowe.

§ 16. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1929 r.

Równocześnie tracą moc wszelkie przepisy w przedmiocie tym wydane, a w szczególności: ogólne zarządzenie pruskiego ministra sprawiedliwości z dnia 5 lutego 1900 r. o stałym zaprzysiężeniu znawców dla spraw sądowych (Dz. rozp. Min. Spraw. str. 48) i z dnia 18 sierpnia 1907 r. (Dz. rozp. Min. Spraw. str. 478), o ile dotyczą biegłych sądowych, oraz §§ 1 do 8 ordynacji szacunkowej z dnia 25 lipca 1897 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 175). Jednakże biegli sądowi, ustanowieni na podstawie dotychczasowych przepisów, pełnią dalej swe czynności aż do czasu ułożenia listy biegłych sądowych według rozporządzenia niniejszego.

Minister Sprawiedliwości: *St. Car*

946.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości

z dnia 24 grudnia 1928 r.

określające liczbę izb cywilnych w Sądzie Najwyższym.

Na podstawie art. 275 prawa o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 93) zarządzam co następuje:

§ 1. W Sądzie Najwyższym ustanawia się dwie izby cywilne.

§ 2. Do jednej izby cywilnej należeć będą sprawy z sądów w okręgach apelacyjnych: warszawskim, lubelskim i wileńskim, do drugiej sprawy z sądów w okręgach apelacyjnych: katowickim, krakowskim, lwowskim, poznańskim i toruńskim.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1928 r.

Minister Sprawiedliwości: *St. Car*

947.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu

z dnia 24 grudnia 1928 r.

w sprawie utworzenia wydziałów handlowych w sądach okręgowych.

§ 1. Na zasadzie art. 21 § 2 prawa o ustroju sądów powszechnych z dnia 6 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 93) tworzy się w następujących sądach okręgowych wydziały handlowe:

1) w okręgu apelacyjnym katowickim — w sądach okręgowych w Cieszynie i Katowicach;

2) w okręgu apelacyjnym krakowskim — w sądach okręgowych w Jasle i Krakowie;

3) w okręgu apelacyjnym lwowskim — w sądach okręgowych we Lwowie, Samborze i Stanisławowie;

4) w okręgu apelacyjnym poznańskim — w sądach okręgowych w Bydgoszczy i Poznaniu;

5) w okręgu apelacyjnym toruńskim — w sądzie okręgowym w Toruniu;

6) w okręgu apelacyjnym warszawskim — w sądach okręgowych w Łodzi, Sosnowcu i Warszawie.

§ 2. Na zasadzie § 53 ustawy z dnia 1 sierpnia 1895 r. o wykonaniu sądownictwa i właściwości sądów zwyczajnych w sprawach cywilnych (norma jurydykcyjna — Dz. u. p. austr. Nr. 111) w związku z art. 297 § 1 pkt. 23 i art. 273 § 2 prawa o ustroju sądów powszechnych z dnia 6 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 93) wykonywanie sądownictwa w sprawach dotyczących górnictwa przekazuje się sądom okręgowym, położonym w okręgach sądów apelacyjnych w Krakowie i we Lwowie, oraz sądom okręgowym w Cieszynie, w granicach właściwości rzeczowej, każdemu sądowi okręgowemu dla jego obszaru; w sądach, w których utworzono wydziały handlowe, sprawy te należą do tych wydziałów.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1929 r., o ile dotyczy wydzia-